

BELÇİKALİ VEKİLLERİN KASPAR KARAMPETİAN SAVUNMASI

Nigar SHİRALİZADE

24 Belçikalı vekil Azerbaycan hükümetinin Avrupa Ermenileri Adalet ve Demokrasi Federasyonunun Başkanı Kaspar Karampetian için Interpolden tutuklama isteminin aleyhine ortak bildiri yayınladılar[1]. Bu bildiride Karampetianın başkanlık ettiği Federasyonun Dağlık Karabağ sorunun çözülmesi için önem ve katkıları övülerek vurgulanmış, Azerbaycan tarafı ise saldırgan bulunarak eleştirilmiştir. Peki, Kaspar Karampetian kimdir?

Karampetian, Ermeni Diasporasında önemli mevkilerde bulunmasına rağmen kendisiyle ilgili fazla bilgiye ulaşılamıyor. Dağlık Karabağdaki illegal bölücü yönetimle ilişkileri, bu yönetime finansal yardım çalışmaları, Azerbaycanın işgal altındaki topraklarının işgal statükosunun meşrulaştırılması için Avrupadaki girişimleri ne kadar gizletilmeye çalışılsa da Karampetianla ilgili bilinenler arasındadır. Avrupanın siyasi çevrelerinde iş ilişkileri sayesinde kurduğu bağlantılarla Dağlık Karabağ işgalci ve bölücü rejimine Brükselden destek almak için çabalarda bulunan biri olarak biliniyor. Karampetianın sosyal medya hesabından Brükselde düzenlediği gala yemeğinde bir gece içerisinde 3 milyon 800 bin Euro toplayarak yasadışı rejime gönderdiği öğrenilebilir[2]. Bunun dışında Karampetianın Ermenistan Milli İstihbarat teşkilatıyla işbirliği yaptığı, başkanlık ettiği Federasyonunun da Erivan merkezli Ermeni Davası Merkezi Konseyinin (Armenian Cause Central Council) alt-bölümü olduğu bilinmektedir[3]. Hem kendisi, hem de yakın ilişkilerde olduğu Avrupalı vekiller Karampetianın girişimleriyle uluslararası hukuk ilkelerini umursamadan defalarca Dağlık Karabağ bölgesini yasadışı ziyaretler etmişlerdir.

Azerbaycan Cumhuriyet Başsavcılığının Ağır Suçları Araştırma Dairesi kasten ve bilerek ulusal ve uluslararası yasaları çiğneyip Azerbaycan devlet sınırlarını Ermenistan üzerinden 2014-2018 seneleri arasında defalarca bozduğu ve Azerbaycanın egemenlik ve arazi bütünlüğüne tehdit edecek açıklamalarda bulunduğu için Kaspar Karampetianın ismini Interpolün aranılan kişiler listesine eklenmesini istemiştir.

Azerbaycan Cumhuriyet Başsavcılığı Karampetiani Azerbaycan Ceza Kanununun 281. 2 (devlet aleyhine kamuoyunu çağırışta bulunmak) ve 318. 2 (Azerbaycan devlet sınırlarından örgütlü bir şekilde yasadışı geçmek) maddeleriyle suçlu bulup tutuklanarak mahkemeye celbini talep etmiştir.

Karampetian ise Azerbaycanın Interpol aracılığıyla tutuklama emri çıkarmasını saçmalık olarak nitelendirmiştir. Karampetian açıklamasının devamında daha da ileriye giderek

uluslararası hukukta Azerbaycanın bu teşebbüsünün karşılığının olmadığını vurgulamıştır;

Avrupa vatandaşının Dağlık Karabağdaki durumla yerinde bilgilenmek amacıyla yapılan seyahatini engelleyecek hiçbir uluslararası yasal düzenleme yoktur. Bunu yapmak onların hakkıdır. AB temsilcilerinin Dağlık Karabağa koşulsuz girişi sağlanmalıdır[4].

Belçikalı vekiller de bildirimlerinde Karampetian gibi, bir şahsın Dağlık Karabağa seyahatini engelleyebilecek hukuki temelin olmadığını söyleyerek Azerbaycanın ziyaretleri cezalandırma tehditlerinin korkutmaktan öteye geçemeyeceğini ifade etmiştir. Söz konusu temsilcilerin açıklamalarında Dağlık Karabağ sorununun barışçıl yollar dışında çözülmesinin imkânsızlığını, Azerbaycanın bölgeyi tecrit etme girişimlerinin sorunu daha da körükleyeceğini iddia etmişlerdir. Bildiride tecrit durumunun İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi ilkelerine karşı olduğu ve Azerbaycanla Ermenistan arasındaki sorunun çözülmesi için Dağlık Karabağda yaşayan insanların fikirlerinin dikkate alınmasının önem taşıdığı belirtilmiştir.

Bunun yanı sıra, Avrupa Ermenileri Adalet ve Demokrasi Federasyonunun amacının açıklandığı cümlede, Belçikalı vekillerin Federasyonu farkındalığı artırmak için sivil aktivizmi kullanan bir organizasyon olarak takdim etmeleri Karampetianın çalışmalarının yanında fazlasıyla hafif gözükmektedir.

Hem Karampetianın, hem de Belçikalı vekillerin ısrarla belirttiğinin aksine her egemen devlet gibi Azerbaycanın *de-jure* arazisine giriş ve çıkış yapan şahıslara izin verme ya da vermeme yetkisi vardır. Toprak bütünlüğü ve egemenliğin korunması için önleyici tedbirler alınmasının uluslararası hukuk prensiplerinde kendine yer bulmadığını belirterek Karampetianın savunmasını yapan Belçikalı vekillerin ne amaç güttükleri sorgulanması gereken bir durumdur. Bildiriye imza atan bazı vekillerin daha önceden Karampetianla yakın ilişkilerde olması elmas milyonerinin çevre edinmek için kullandığı araçlarla ilgili de şüphe uyandırmaktadır.

Azerbaycan Dış İşleri Bakanlığının Dağlık Karabağa ve çevre bölgelerine yasadışı ziyaretlerle ilgili açıklamasında şöyle deniyor;

Azerbaycan Cumhuriyeti'nin ayrılmaz bir parçası olarak uluslararası hukukla tanınan ve kabul edilen Dağlık Karabağ ve etraf bölgelere Azerbaycan Cumhuriyeti'nin rızası olmadan yapılacak herhangi bir ziyaret, Azerbaycan Cumhuriyeti'nin egemenliği ve toprak bütünlüğünün; ulusal mevzuatın ve uluslararası hukukun ilgili norm ve ilkelerinin ihlali olarak kabul edilir[5].

Karampetianın Dağlık Karabağa, Azerbaycanın uluslararası hukukla tanınan meşru topraklarına, izinsiz giriş yapması, devletin egemenlik ve toprak bütünlüğüne tehdit edecek açıklamalarda bulunması Azerbaycanın Ceza Kanununun yukarıda belirtilen maddelerini ihlal etmekle kalmamış, uluslararası hukukun ilkelerinin de çiğnenmesiyle sonuçlanmıştır. Birleşmiş Milletler (BM) Antlaşmasında (1945) yazıldığı gibi, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı (AGİT) Helsinki Nihai senedinde (1975) de devletlerin toprak bütünlüğünün korunması ilkesinde şöyle deniyor;

Devletler bir birlerinin topraklarını doğrudan askeri işgal ya da dolaylı güç önlemleri kullanarak uluslararası hukuka zıt adımlardan kaçınmalıdırlar. Böyle bir işgal ya da ele geçirme şekli yasal kabul edilmeyecektir[6].

Sonuç olarak, Karampetian ve Avrupalı vekillerin Azerbaycandan izinsiz Dağlık Karabağ ziyaretleri, Azerbaycanın BM GK kararları (822, 853, 874, 884) ve uluslararası hukukla tanınan toprak bütünlüğünün 30 yıla yakın süredir ermeni işgali sebebiyle ihlali ve uluslararası hukukun ilkelerinin açık çiğnenmesidir. Bu nedenle Avrupalı vekiller Azerbaycana karşı Karampetianın savunmasını yaparken aslında Dağlık Karabağ soruna çözüm bulmaya değil, çözümün daha da çıkmaza sokulmasına hizmet ettiklerinin farkına varmalıdırlar.

[1]"Belgian Deputies Against Azerbaijan's Political Abuse of Interpol." *EAFJD*, Nisan 17, 2018. Accessed May 04, 2018. <http://eafjd.eu/declaration.html>.

[2]Fatullayev, Eynulla. "Kaspar's Case: Special Services, Diamonds and Blood." *News.Az* Şubat 20, 2018. <https://news.az/articles/karabakh/129185>.

[3]ibid

[4]"Kaspar Karampetian: 'Azerbaijan's Request to Interpol for International Arrest Warrant against Me Is Nonsense'." *Aravot - English Edition - News from Armenia*. February 22, 2018. Accessed Mayıs 02, 2018. <http://www.aravot-en.am/2018/02/22/208100/>.

[5]Illegal Visits to Nagorno Karabakh. Accessed May 02, 2018. <http://batumi.mfa.gov.az/content/38>.

[6]Howard, Michael. "Helsinki Reconsidered." *The Round Table* 67, no. 267 (1977): 241-48. doi:10.1080/00358537708453277.

Yazar Hakkında :

Atıfta bulunmak için: SHİRALİZADE, Nigar. 2024. "BELÇİKALI VEKİLLERİN KASPAR KARAMPETİAN SAVUNMASI." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2018 / 39. Mayıs 09. Erişim Temmuz 17, 2024. <https://avim.org.tr/public/tr/Yorum/BELCIKALI-VEKILLERIN-KASPAR-KARAMPETIAN-SAVUNMASI>

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax:** +90 (312) 438 50 26

 @avimorgtr

 <https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi>

E-Posta: info@avim.org.tr

<http://avim.org.tr>

© 2009-2024 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır